

„Looduskaitse on ohtlike esemete eemaldamine.“*

8. mai 2014 Heldin Punga Põlvamaa lasteaiaõpetajate ainesektsiooni juhataja

Praktiline välitegevus koolituspäeval. Foto: erakogu

28. aprillil toimus Põlva lasteaia Mesimumm Põlvamaa lasteaiaõpetajate ainesektsiooni kogemuskoolitus õuesõppe teemal. Koolitusel osalenud õpetajad tutvustasid teistele oma lasteaia eripärast lähtuvalt õuesõppe tegevuste rakendamist. Rohkesti jagati praktilisi kogemusi, tutvustati valminud teemakohast õppevara ning diskuteeriti teatud teemade läbiviimise metoodika osas.

Üheks eredamaks muljeks koolituspäevalt oli arutelu selle üle, kuidas tutvustada lastele kalu ehk kuidas oleks seda eetiline teha. Nii mitmelgi õpetajal Värskast, Kanepist ja Põlvast oli näiteks tuua üsna erinevaid lähenemisi. On pedagooge, kes käivad kahvaga tiigi ääres, et näidata lastele, kes seal tiigis elavad. Veeloomade tegevuse igapäevaseks jälgimiseks kasutatakse akvaariumi. Rühma tuuakse kahte liiki särge, mille tulemusena laps oskab – vanemate suureks imestuseks – koduski särjeliikidel vahet teha. Ka konnade arengulugu saab aastaringselt jälgida tiigi juures õppekäikudel ning teatmeteoseid lugedes ja uurides. Selle kohta näitasid Põlva Lepatriinu lasteaia õpetajad omakoostatud head õppematerjali, mis sai alguse täiendõppekursuselt „Keskkonnateadlikum õpetaja lasteaeda”.

Väga on vedanud nendel lasteaedadel, kes saavad kodukohas külastada keskkonnamaja nagu Räpina. Kutsuda lastele loodusest rääkima oma ala spetsialiste ja käia aiandis. Kõike seda saab endale lubada õpetaja, kelle kirjutatud loodushariduslikud projektid leiavad heakskiidu.

Loodusõppe tegevustesse kaasatakse sageli ka lapsevanemaid nagu Põlva Mesimummi lasteaia, kus organiseeritakse maastikumänge, metsas orienteerumist või osaletakse kogu lasteaia meeskonnaga keskkonnateemalise nädala tutvustamisel. Sellised teemanädalad kannavad pealkirja: metsanädal, veenädal, prüginädal. Lastele räägitakse loodushoiust ja säästvast arengust, tutvustatakse kodukoha vaatamisväärsusi ja looduskaitse objekte.

Kuna Kanepi lasteaed asub üsna kohaliku kiriku lähedal, saavad sealsed lapsed kividega tutvustada kirikuääri ääres jalutades. Samas on kirikki ajalooline sümbol, mida saab siduda rahvakombestiku tutvustamisega.

„Õuesõppe on ohutu liikumine metsas“

Paljud maakonna lasteaiad tutvuvad koostööd maal elavate lastevanematega ka laudas elavate koduloomadega. Läbi praktiliste tegevuste ja ehedate näidete omandab laps hooliva suhtumise ümbritsevasse keskkonda ning õpib loodust säästvalt tarbima ja käituma.

Õuesõppe tegevusi saab edukalt integreerida kõigi õppe-kasvatustundidega. Näiteks looduslikud materjalid on tänuväärseid nii matemaatika kui ka emakeele tundides. Looduses on olemas muusika ja värvid. Räpina õpetaja tuletas meelde, et matkale võib kaasa võtta ka projekti „Kiusamisest vaba lasteaed” lillad karukesed, kellega laps saab saadud kogemusi jagada. Avastusõppe metoodika välitegevused on kõik loodusharidusliku suunitlusega.

Ka toas olles saab lastega jälgida õues toimuvat. Paljud rühmad peavad ilmavaatluskalendrid, kuhu tehakse iga päev koos lastega märkmeid ilma kohta. Nii õpib laps seostama muutusi ilmastikus ja looduses aastaegade vaheldumisega.

Põlva Mesimummi ja Väraska lasteaed on loonud lasteaia õuealale või lähedal oleva metsa alla õpperaja. Õpperajal on tähistatud punktid, kus toimuvad loodusvaatlused või tuleb lastel täita mingi ülesanne, et saada uusi teadmisi koos väiksema grupiga tegutsedes. Eelmisel õppeaastal külastasime õpetajatega ka Võrumaa Parksepa lasteaeda, et saada õpperaja teostamise osas praktilisi kogemusi.

„Õuesõpe on tööd ja tegemised metsas“

Juba lasteaias räägitakse lastele kodukoha loodusest kui erilisest väärtusest. Mudilased tutvuvad õpetaja juhendamisel lähima veekoguga, olgu selleks siis oja, tiik, jõgi või koguni meie Lämmijärv. Lapsed saavad teada, kes nendes veekogudes elab ja kuidas näeb veekogu välja eri aastaajal. Samuti tutvuvad lasteaialapsed kodupaiga mets- ja koduloomadega. Lastele õpetatakse kuidas kasutada luupi, et taimi, putukaid ning seeni paremini vaadelda. Väga oluline on, et lapsed suudaksid eristada tuntumaid mürgiseid ja mittemürgiseid taimi ja seeni. Ning teaksid, millised ohud neid võivad varitseda nii veekogude ääres kui ka metsas, näiteks kohtudes ussiga. Seda ja palju muudki loodusega seonduvat saab õpetada õuesõppe metoodikat rakendades.

Eriti hästi tulevad keskkonnaalased tegevused lastega välja siis, kui õpetajal endal on siiras huvi looduses toimuva osas. Eeskuju on kõige parem õpetaja.

* Õpetajad on märkinud õuesõppe tegevuste käigus üles ka laste häid ütlemisi. Pealkiri ja vahepealkirjad on pärit Põlva Mesimummi lasteaia lastelt.

ÕPETAJATE LEHT

8. mai 2014 Heldin Punga Põlvamaa lasteaiaõpetajate ainesektsiooni juhataja